

Szerkesztősegi iroda:

Dobay János könyvnyomdája,
saját házában.

Kiadó hivatal:

Winkle Gábor könyv-
árus üzlete,
főter, Prág-ház.

BÉKÉS

VEGYES TARTALMU HETILAP.

Hirdetések felvételnek Gyulán Winkle Gábornál és a szerkesztőségénél. — Hirdetési díj: 50 szóig egyszeri hirdetésnél 60 kr., 100 szóig 1 frt., kétszeri hirdetésnél 25%, háromszori hirdetésnél 50% elengedés. — Nagyobb hirdetéseknel méltányos árelengedés. — Nyiltér Garmondsora 10 kr.

Megjelen
hetenként egyszer,
minden vasárnap.

Előfizetési díj:

Három hóra . . . 1 ft
Hat hóra . . . 2 ft
Kilencz hóra . . . 3 ft
Egy évre . . . 4 ft

Gyula február 12.

Békésmegye közönsége a székely kérdésben nyilatkozott, és nyilatkozatában kimondá, hogy a megyeszékhelye továbbra is Gyula város marad.

Mért tette ezt a megye közönsége?

Mert felismerte, hogy Gyula város polgárai értelmiségében oly erőt képvisel, mely által a vezérserepet nemcsak megtarthatja, de sőt társadalmi viszonyai előnyös változával a hasznos és célszerű intézményeket meghonosítván, a szabad fejlődés terén a haladás zászlójával jár elől; mert felismerte a megye közönsége, hogy Gyula város haladása nem vet gátat a többi megyei községek haladásának, s hogy Gyula székhelyisége mellett a megyében oly virágzó községi élet uralkodik, minővel egyik szomszédos megyék községe sem kérkedhetik; mert felismerte, hogy a megyében egyedül Gyula város azon hely, mely a kormány körkövetelte politikájának: az igazság-zolgáltatás az igazgatás minden ága összpontosításának megtelel, s ha talán e tényezők még nem bírtak volna a megye közönségére döntő hatással, az ügy finansziális oldala minden lehetőséget kizárt, minden okoskodást megdöntött. A számok törvénye előtt a képzelet meg nem áll.

A nagy lármának tehát vége, oly többség nyilatkozott Gyula mellett, mely e kérdés felvetését legalább egy időre lehetetlenné tette, egy újabb kísérlet pedig a legmerészebb képzelet előtt sem tűnhet sikerre vezetőnek.

S ezzel részünkről vége van az ügynek. Glóriát nem zengünk, mivel ez a vereséget szenvedett pártuak sebeit újíthatná, ez pedig tévesztett cél lenne. Gyula városának, s a megyén Gyula mellett szavazott pártuak mai teendője, hogy a sebeket gyógyítsa, hogy Csaba város polgárait s a velők egy hajóban evezőket meggyőzze, hogy a legbiztosabb révpárt épen Gyula városa volt. S hogy hajójuk kapitánya nem ismerte az elemeket, midőn őket a sik tengerre vivé, hol aztán épen a kapitány elbizakodottsága következtében hajótörést szenvedtek.

S most még Reök urhoz van pár szavunk. Mi kétségbe soha sem vontuk, hogy őt ez izgatásban a logjobb akarat vezérli, s kárhoztatnunk kell mégis eljárását, mert a végeredményre nem gondolt oly komolysággal, minőt az ügy fontossága megkövetelt volna. Tegye csak kezét szívére, vajjon megnyugtatta-e őt az öntudat, hogy jól cselekedett? Nem nyugtatja meg. Népünk utóbbi időkben annyi zaklatásnak volt kitéve, a politikából eredő pajtáskodás, majd e szükség elmúlván, a semmibe tekintés, s ezeknek ismétlése, a három négy évi rossz termés okozta eladósodás s az erre jövő executiók, a cholera rémitő pusztítása stb. oly izgalomba hozták népünket, hogy még épen csak a székely kérdését kellett felemlíteni, hogy

ez izgalom tetőpontjára hágjon. S Reök ur nem késkedett e kanóczot eldobni, és gyújtott is, és elégette vele Csaba város derék polgárainak s ügyfeleinek reményét. Ha meggondolta Reök ur, mit tesz e kérdés felvetésével, úgy tettét személyes hiúságnak kell tekintenünk, ha nem gondolta meg, úgy sorsát a bukást megérdemli. Es ha figyelemmel kísérjük nyilvános működését, azt fogjuk tapasztalni, hogy minden indítványával megbukott, s hogy nevéhez a sikernek reménye sem férhet.

Még egyet. Szarvas város igen tisztelt polgárságát Reök ur Csabára hívta, hol rokonokat főgnak találai. Szarvasi polgártársaink Gyulára jöttek rokonokat keresni, s ők tudják leginkább, ha feltalálták e. Fogadják üdvözlétiinket a derék Sárreútiak a Békésiekkel, kik mint egy ember álltak fel s vezették az ügyet diadalra.

K.

— **Jegyzéke** a b. gyulai kir. e. f. bíró székénél 1874. év február 16. s következő napjain előadandó ügyeknek.

Előadó: *Nogáll László.*

Február 16.

146. Pomucz Péter súlyos testi sértés.

147. Mester Mihály tolvajság.

256. Matyó Károly sikkasztás és tolvajság.

Február 17.

2513. Rác János természet elleni fajtalanság.

2512. Szilágyi Ferencz és társa súlyos testi sértés.

2511. Kéri György és társai tolvajság.

2509. Pasali Antal veszélyes fenyegetés.

150. Suhajda János súlyos testi sértés.

Február 18.

2506. Gera Imre sikkasztás.

2520. Osváth János és Károly veszélyes fenyegetés és csalás.

Február 19.

267. Roszik János gyilkossági kísérlet.

273. Cs. Pardi Sándor emberölés.

284. Coltyán Györgye súlyos testi sértés.

295. Kollárik Róza tolvajság.

Kongó-tégla (klinker) utakról.*)

(Vége.)

*Kongó-tégla*nak kis, (8" h. 4" sz. 2" v.) igen kemény majdnem megüvededésig égetett téglá hivatik. Anyaga agyag vagy timagyag. Kékes vagy zöldes színű tim- vagy kövér agyagból rosz téglá készül; annak sárgás, világos szürke, világos vagy sötét vöröses színűnek kell lenni, mely kézben keménnyé gyűrhető s meglágyítható s mely megszáraitva nem repedékeny. Jó anyag szintén: homokos vagy rosz, vastag szemű agyag akkor is ha kövér, nehezen oldható anyag, mely nagyobb mérvben times; csillámtartalmu timagyag; kevés vaséle-

*) Kezdeté lapunk 5-ik számában.

get tartalmazó tim- vagy közönséges agyag.

Az agyag a kártékony anyagoktól — méz, márga, megtisztítandó, s ha kellő homok vegyülettel nem bír, homokkal vegyítendő.

Tisztítatik az, ha összel kiásatik, legf. 2' magas rakásokba hányatik és ha az agyag vegyített, tapaszkor kiszapoltatik s azután tisztítatik meg az iszaptól.

Tiszta agyag kiiszapolása felesleges; méz és márgagümitől tapaszkor alkalmával könnyen megtisztítható.

A *kiiszapolás*, ha nem géppel, (?) így történik: mindenelőtt a méz- és márgagümit elávolítandók. Aztán az agyag edényben vízzel bőven feleresztendő s keverendő. Kö és homok, valamint egyéb idegen alkatrészt leülepedvén, az agyag vagy timagyag egy mélyebbre helyezett edénybe leboesáttatik. Megtelvén ez, abból a víz szintén leboesáttatik, s ezen eljárás folytatatik, míg a tartály tisztított agyaggal meg nem telik. Megkeményedvén az agyag kihányatik és abba erős tapaszkor kellő arányban homok vegyítettik.

Az agyagban 0.25% homok kívánatik. Az agyagban találtató homokvegyület kitudható, ha egy k. agyag apródonkint felolvastatik s így a homok és agyag elválasztatik. A szerint kell aztán a homokvegyítést eszközölni, hogy a 0.25% homokmennyiség megnyeressék.

A homoknak tisztának, növény életől mentnek kell lenni.

A téglá-égetésre ki nem terjeszkedem s csak azt jegyzem meg, hogy görbe téglák nem használhatók s hogy célszerű, ha a készlet egy télen át az időnek kitéve hagyatik, hogy a hasznavehetlenek felismerhetők legyenek.

Az anyag-készítéshez kut-, tó-, eső-, folyó viz egyenlőn alkalmas.

A kongó-ut építése.

Annak részletei: 1. az alap elkészítése; 2. a homok beagyazása; 3. a szegélyek lerakása; 4. az utpálya burkolása és 5. a hézagok homokkal betöltése s a burkolt pályának behomokolása.

A jó ut első feltétele az alap, melynek iverzetesnek, hosszában vízszintesnek s a talajba beillesztettnak kell lenni. Utóbbi két czélből föld felhordás szükségé is felforoghat. Az utmeder 19' szélességben 12—16" mélységre kiszedetik, feneké földhordás esetében rétegenként — szorgalmasan öntözendő és megbunkózkodó. Elkészülvén az alap két felől a párkány tisztán lenyesetik. Aztán a meder 8—12" vastagon homokkal megtöltetik, erősen megöntöztetik és lebunkóztatik. A homok vastag kavics-tól, növényi alkatrészeketől ment legyen.

A *szegély* az ut támasztéka, az tehát bőven locsolt és bunkózott homokra nagy gondal rakandó. A téglák ut hozsant három sorban — és pedig ha a párkány szilárd, hosszol-

dalukra, ellenkező esetben éllel állítandók. A szegély szélessége 6—6."

Burkolás előtt az alap az ivminta szerint nyeseetik, a téglá-rakás előtt erősen locsoltatik, a téglák hosszú-élükre és az ut középvonalára függélyes irányban rakatnak. Ülepedésre számítva a burkolat alig észrevehetően a mintánál magasabbra rakandó. A kötés pontosan megtartandó; a kapcsolat kiigazítása, nem törmelékkel, hanem nagyobb darabokkal eszköz-
lendő. Erős ékelés kerülendő, mert azzal a sorok praecisiója szenvedhetne. Átalában, mondhatni, az összes munkánál a legnagyobb gond kívánatik, ellenkező esetben az ut szilárdsága, pontossága és tartóssága veszélyeztetik. Nem acél szilárd téglák feltétlenül mellőzendők.

A *homokolás* csak az ut szorgalmas megvizsgálása után eszközöltetik s abból áll, hogy az ut tiszta homokkal behintetik, a homok seprőkkel addig kevertetik, míg az a hézagokban el nem tűnik és lelocsoltatik. Ez addig folytatandó, míg a hézagok teljesen be nem telnek. Végre még egy homok szóratik s az ut a forgalomnak átadatik.

A használt ut tavasszal megtisztítandó*) és 1" homokkal ellátandó, az ut padkák kijavítandók, azokon a vízlefolysa végett ölenkint csatornák vágandók.

Feljárók.

Az ut megóvása végett szintén kongó-téglából feljárók készitendők 4—6' hosszúságban s még azontul is 10.0' hosszúságban homok töltendő, hogy az utra mentül kevesebb sár hordassék.

Ugy szintén ovandó az ut az oldalt fel s lejárástól, melynek a szegély ellen nem állhat.

Uthajtások.

Ezek a kongó-tégla utaknál akként burkolandók, hogy a tégláknak az ut közép vonalával s a szegélyekkel 45° szöglet kell képezniük vagy is úgy rakatnak, hogy a reczés (csipkés) menetű hézagok az ut középvonalára függélyesen esnek. Az ily burkolat fonottnak nevezetik. Vizjárta helyen is így szokás burkolni.

Fenntartás.

Áll ez leginkább a roszul sikerült s berakott egyes megromlott tégláknak jókkal kiesereléséből. Ily téglák alkalmas eszközzel kiemeltetnek minden további sérelem nélkül, s az ujonnan beillesztett téglák behomokoltatnak, beöntetnek. Hogy azonban az ily javítás jól készült utnál mily ritkán fordul elő, mutatja: hogy ilyen a bezdáni próbaut szakasszon 2 1/2 év alatt egyszer sem fordult elő, holott az terhes kocsik által folyton használtatik.

Helyreállítás.

Ha végre az ut megkopik, ez

*) Gondolnám máskor — is, főleg utczai utak. R.

esetben a használható téglák megfordítottak. Ha a téglák mindkét oldalát elhasználtatott, még akkor is épületekbe használhatók.

Az általános forgatás szüksége annál később áll be, minél gondosabb a kezelés, t. i. az egyes hibás téglák kieserelése, az utnak tavaszunkéni homokolása s általában tisztán tartása.

A városi vagy helységi járdák, utak burkolása kongó-téglával.

Hogy ez gyakorlati, mutatja az: hogy Németalföldön a székváros s a legtöbb más város és helység kongó-téglával van burkolva.

Járdák s általában kocsik által nem használt részek alá elég 4-6" vastag homokréteg.

A járdák az ut felé lábankint 2" eséssel birjanak. A járdák szegélye 3-5" magasabbra emelkedjék, mint az ut szegélye úgy, hogy az ut — iv legmagasabb pontja maga is egy-két vonallal mélyebben fekjüdjék, mint a járda szegély felszíne.

Széles utcákban vezető ut és járdák közti tér gazdálkodásból burkolatlan hagyathatnak.

Városi piacokon a burkolás bizonyos rajz szerint történik, és úgy, hogy a víznek letolyása legyen.

Ennyiből áll a kongó-utak készítés módja. Természetes, hogy ha valamely község ily ut készítését elhatározza, ily s hasonló adatokkal be ne érje, hanemne sajátja szakemberrel tanulmányozás végett legalább a hazában oly helyre elküldeni, a hol ily utak léteznek és használhatók. S még így is legyen óvatos, hogy utja kezdve az anyag megválasztásán, egész az ut behomokolásáig a legnagyobb óvatossággal, szakismerettel, pontossággal készüljön, különben nagy kárt tenne magának és rossz hírbe hozná a kongó-utakat.

Reök.

Levelőzés.

Egy bál megyénkben.

(Farsangi krónika)

Szabó Kálmántól.

Oly sokat és annyit szöveget olvastunk már a békésmegyei bálokról, hogy e sorok írója talán nem alaptalanul fél az olvasó közönség mellőzésétől; mivel a bálók leírása

annyira kimerített tárgy, hogy valami újat alig mondhatni róla. — Azonban mégis bizom azon kíváncsiságban, mellyel a bál krónikákat olvasni szoktuk, s miután olyan helyről van szó, melyről még előttem senki sem szözlött: legyen szabad remélnem, miszerint nem leendek olyan beszélő, mint azon pap kiról — már elfeledtem hol — olvasám, hogy egyházi beszédét többször elmondván egy-másután, hívei utóvégre meguntván hallgatni: a faképnél hagyták.

Olvastunk a lapokban a gyulai, esabai, békési, csarvasi s több a megyében tartott bálról, csupán Vésztőről hallgat a krónika, pedig ott már a második casinóbált ünnepeztük február 8-án. Csak Vésztőről nem hallottunk még, e kedves, életre való községi gyűléstől, hol olyan jól sikerült s fényes bálók szoktak lenni, melyek sok nagyobb városok báljaival kiállják a versenyt. Látogatják távol vidékiek is, úgy, hogy a multkor bálban N. Váradi s Belényesből is voltak vendégek, mi kétség kívül jele annak, hogy Vésztőn jól lehet mulatni.

Az ifjúság nagy része 8 órákor már együtt volt, türelmetlenül várva a hölgyek megérkezését. Hala a szorcsés végzetnek s hölgyeink figyelmének: nem soká kellett várnunk. Mintegy 9 órákor zendült meg a közkedvességű „Jaj de szennyes az a maga kendője“ csárdás, mit a szeghalmi jóbíró Farkas igen jól bűztak.

A mint a zene megszözlalt, azonnal elűnt a sétáló közönség s helyét egy tarka tánczó csoport foglalta el, a tágas casino terem közepén.

Ott látjuk az idegen szépségek közül a kitűnő esinnal s izléssel öltözött, feltűnő szép s kedves társalgási modorával mindenkit lebilincselő m. kir. honvéd főhadnagyé Turgonyi Rózsa urót s jókedélyű nővérét Petronella kisasszonyt M. Turról; a szépség s szerénység példányképét Orosz Lilla, s a rózsza arcú Janosy Mariska kisasszonyokat F. Gyarmatról; a tündéri bájjal lejtő Wittmann Teréz, s a hóarcú széke Sós Eszter kisasszonyokat Szeghalomról; a jókedvű s piros Sípós Hermina és Julia nővéreket Dobozról; a bájos Rosinger kisasszonyt M. Gyámból. Ott volt továbbá a széles körökben ismert s általánosan kedvelt Csánki Petronella kisasszony, ki gyászolva: sajnálatunkra nem tánczolhatott.

A helybeliek közül részt vettek: a lepke könnyűséggel tánczó kedves Jakabfi Lederer Cecília, a szép barna Fazekas-Szendő Ida, a könnyű mozgású s tiszteletré gerjesztő Hricz-Sipos Otília s a még mindig szép Hricz Jánosné úrnők.

Ott lejt felénk a szép fejledező fehér rózsabimbó a kis angyali Csák Amália, a szende Panits Vilma, a szeretetreméltó Szilágyi Irén s Durai Otília kisasszonyok.

Ott volt továbbá a kedves és szerény Szűcs-Kiss Sárka s mint a garde des dames-ok királynője Csák-Bergmann Amália úrnők s Csökmöröl Erdélyi Károly urad. ispan ur szép s kedves neje.

Ki ezen rózsza, ibolya, gyöngyvirág s nefelejtsekből álló koszorút látta, ki ezen bűvös körben, ez angyalok társaságában egy bálit éjt töltött: az nem egyhamar fogja feledni Vésztőt s mindig jól fog visszaemlékezni a kitűnően sikerült bálra.

Sajnálatunkat fejezzük ki a felett, hogy körünkben nem tiszteletünk Gyáni Kiss Julia urnót.

Elismeréssel tartozunk tiszteletes Csák János ur kitarásaért, ki vendégei kedvéért csaknem reggelig időzött a bálban s mulattatta a kedves mamákat s a garde des dames-okat.

Végül köszönet a vidékiek nevében a rendező urak közül tiszt. Szűcs Imre, tek. Bakaes Lajos, tek. Poits János és Kiss Lajos uraknak szíves figyelmükért, melyet különösen az idegen vendégek irányában tanúsítottak.

A bál világos virradtig tartott s a jó kedv az idő előhaladtával növekedett.

Aldjon Isten kedves Vésztő, virágozzál még sokáig, s ne hagyd el jó szokásaidat! Éljenek ügybuzgó tevékeny embereid, hogy még igen sok kellemes órákat szerzhessenek a mulatni szerető közönségnek! (Mi pedig erre azt mondjuk: „úgy legyen.“ — Szerk.)

— **A pozsonyi országos bábaképezésben** az öt hónapos nyári tanfolyam martius 1-vel kezdődik. A beiratás martius 1-5 az intézetben történik. — Az ugynevezett cédulás vagy paraszi bábaképezésben ki-képezése érdekében, olyanoknak, kik már több évig fentemlített minőségben működtek a m. m. kir. oktatásügyi miniszter ur 26752-1873. sz. a. rendelettel megengedtetik, hogy a szabályzatban előírt 10 évnél korosabbak is lehetnek és a tanfolyam rendező öt havából egy, és pedig a tanfolyam első hava elengedhető. — A nyári tanfolyamban a tanítás magyar és tót nyelven történik.

Ujdonságok.

— **A polgári iskola** építési alapjára a következő adományok folytak újabbban be: Keller és Zsitvay uraktól Pesten 10 forint,

Nuszbec Józsefné 1 frt, Weinmann Miksa 10 frt, Berkos Jánosné 5 frt, Gróf Almásy Kálmánné 100 frt, Krausz Antal Pestről 5 forint. Schartenreiter Albin 5 fit, Petrof N. 2 frt, özv. Wiedermanné 1 frt. — **Főösszeg 460 frt.**

— **Mult számunkban** tévedésből nem jegyeztük fel, hogy az 529-ik számtól az 538-ik számig bejött tárgyak özvegy Ranek Ignácné növendékeitől folytak be, mit jelenleg — elnézést kérve — készséggel helyreigazítottunk.

— **A magán-dalkör**, mint biztosan tudjuk, a bójt alatt két hangversenyt fog rendezni, egyikét mindjárt a bójt elején, másikat a bójt dereka felé. Oly erőkből alakult ez egyet, kiknek előadása már magában sok művelvet ígér, s ha még, mint tudjuk — városunk legjobb nevű zongora- hegedű s gordonka játszóit is sikerült a közreműködésre megnyerni, közönségünk oly élvezetes estének néz ismét elibe, minőben régen nem részesült. S kiket talán a dal és zene nem vonzana, kárpótlást talál a táncban, mely az előadást kíséri fogja, s megnyugvást a jótékony czélban, melyre az estély rendezve leend.

— **Tisztviselők** önségély-egylete van alakulóban. Mint halljuk a törvényszék elnöke, a törvényszék tisztviselőit ma egy hette tanácskozással hitta össze, hol az önségélyző egylet eszméjének megvalósítására tisztársait meleg szavakban hitta fel. A felhívás általános viszhangra talált. A czél nemes volta, s a biztos siker, mely az ily társulásokot követni szokta, feleslegessé teszik, hogy a dorék elnök ur kezdeményezéséhez szerencse kívánatunkat csatoljuk.

— **Lámpás és világosság** nem elváthatlan dolgok, legalább nálunk nem, mert nappal sokkal jobban láthatjuk a világosság-nak díszesen kiállított terjesztőit, mint éjjel, mikor tulajdonképen látniuk kellene. Két három lámpás egymás mellett ég, aztán négy öt megint nem. Jó lenne talán rendőrségünknek mind a maga, mind a lámpagyújtogatók kényelméből a közönségéért elhagyni.

— **Szinészeiüket** most már épen nem látogatják, megessett, mi eddig talán még soha sem, hogy a „Czismadia mint herceg“-et bár mint a színlap hirdeté többek kívánatára (?) *közönség hiányában* nem adhatták elő. Csőtörtőkön „Ne nyulj a királynőhöz“ vigjáték került színre, s kik e darabot végig nézni elég türelmesek voltak, megértették, hogy miben rejlik tulajdonképen a nem pártolás oka. Pár előadás lesz még, de nagyon jól tenné Szathmáry, ha oly darabokat adna, melyet a szereplők legalább valamennyire tudnak.

TÁRCSA

Három nap életemből.

Clauren H. után

közi: ifj. Fabry Károly.

(Folytatás.)

S ezen pillanatban egy kis hidon repültünk át, s a kegyes grófné birtokán találtuk magunkat.

Allva, — mert a keresztül ázott ülésre magam igen jó okokból helyezni nem akartam — állva néztem keresztül határain az én új birodalmamnak

„Olyan messzire a meddig az ég kék, — mondja a kocsis — mind hozzánk tartozik; igen az öreg kegyetlenül gazdag, — akár hiszi az ur akár nem, hanem ő minden negyed órában egy aranyat zsufol be.“

A hegylanc szegélyeig, s az erdő korszorított láthatárig úgy néztem végig, mint-ha az mind az enyim volna.

Ugy tűnt fel nekem, mintha egy magasabb hatalom követne lennék, közbenjáró a földes ur és az ő jobbágysai között, ezeket segíteni, annak jóátmenyét terjeszteni.

Az egész uradalom az én kezeim közt egy paradicsommá volt változandó, béke és áldás kell, hogy övezze a kegyes urnót, s az ő összes jobbágysait. — Ezen dicső gondolatok emelék keblemet, s kiterjesztém kezeimet, mint ha az egész istenséget keblemre akartam volna öfelní.

— — — Egy pár réz-gálic csepp, egy kis gubacs, — — s az én gyönyörű álmon elrepült.

Oh nyomorult emberek! egy közbejött kis esemény a ti egész terveteket, a ti egész számításokat semmi, semmivé teheti.

Körülbelül déltájban érkezünk meg az én új rezidenciámhoz, s azt én kissé szerénytelenségnek tartám most egyenesen a kastélyba hajtani. — Épen úgy tűnhetett volna fel, mint ha egyedül az ebédért tettem volna azt.

Kiszálltam tehát, s a kocsit előre a kastélyba küldtem, s lebegő léptekkel haladtam Fülkének első rangú vendéglője felé.

Egy igen lármás korcsmai szobából egy másikba — a nagyobb rangú vendégek szobájába vezettem be, hol egy mézeskalácsos, egy falusi pap, s még több vásári vendég, mindnyája jó egyetértés s barátságban ülének egy asztalnál.

Mint jövendőbeli méltóságos uri titkárnak már most sehogy sem tetszett nekem az, hogy egy másik üres asztal sarkára húzódva egymen megszokott szerény kenyérkémet. Nevezze ezt az ember akár rang érzetnek, akár a nagyravágyás ördögének. — elég az hozzá, hogy én szépen letültem a többi idegen vendégek közé, — kik itt az asztalnál körül egész családlásian mulattak — s élvezettel gondoltam, miut fogom most a marhahúst a szép mellékletekkel (körülteremtettéve) a halat meleg salátával, és a

zsirotól átázott, saftos liba pecsenyét a poklok mélyére beereszteni.

Oh, én szerencsétlen, még pénzemet sem tudtam jólakni!

Minden egyes falat égette számam. Minden falat nyomta mellemet. — Én ezen különös érzést a grófnénál leendő első teendő látogatásom félelméből jöttnek gondoltam, — hanem, mint az később kislul; más volt. — Azóta hiszek az előérzetben.

Még az egészből alig hogy kóstoltattam valamit, s éppen e föld kerekén a legélvezetesebb, a legfenségesebb liba zombocskát fogtam markomba, nyálam már folyt, midőn egész leverten egy közsörüs lépett be, s alázatosan kérde: vajjon köztünk nem volna-e oly jó valaki, számára egy folyamodványt feltenni, illetve írni, mert az adóhivatásban ügyét csak írásban akarják felvenni, — hanem, — tette hozzá egy sohajjal: sokat, kedves uraim nem tudok adni, mert én szegény vagyok, s ma még az enni valót sem szereztem be.

A falusi pap és én rögtön felállottunk, azonban mivel a pap az asztal azon sarkán ült, mely mellett esett éppen az író eszközökkel ellátott asztal, hamarabb jutott hozzá, — miért is én ismét visszaültem.

A papnak azonban rövid-látónak kellett lennie, mert alig ült le, már is feldöntte a tintatartót, mire neje nevetve azonnal azon megjegyzést tette, hogy ő mindjárt kételkedett férje írástudományában, mert a pápazomét a kocsiban felejtette.

Most gyorsan én keltem fel, hogy foglaljam el helyét. Az asztalnál, — melyen egy amerikai vászonterítő volt keresztülhuzva, s mely azonnal meg lett mosva, — pár pillanat alatt elkészítettem a kívánt folyamodványt a közsörüs legnagyobb meglepedésére. Hanem borzasztó! milyen lett ijedelmem, a mint felkeltem!

Mindkét térdemen két tenyéryi nagyságu tinta-folt vigyorgott, t. i. az elébb említett asztal-terítő, mintegy egy rőfnyire lecsüggött az asztalról, — igaz! hogy a korcsmáros kis leánya az asztal felül megtörölte, de a lecsüggő részét, melyen a tinta lefuttott, — elfelejtette, s én, az én közsörüsömmel együtt, a nagy elfoglaltságban arra nem ügyeltünk.

Mint a villámtól csapott ugrottam a legközelebbi asztalhoz, hogy a vendégek észre ne vegyék, s ki ne nevensenek, — s hal-kan előadám szomorú állapotomat a korcsmárosnak.

„Oh — mondja a vendéglős nyugodtan — itt könnyű a tanács! itt van a szomszédomban egy patika az „alvó orosz lányhoz“ s ez az én szomszédomnak, — a patyikus urnak — csak csekélység.

Az asztalkendővel kezeimben, — melyet mint kötöt tartottam a tinta foltok felett, hogy az egész vásár ki ne nevensen — léptem be az „alvó orosz lányhoz.“

(Folyt. következik.)

— **A székhely kérdés eldöntése** alkalmából városunk örömmünnepep ült, s mivel jó magyarságunkat meg nem tagadhatjuk, ivánk nagy áldomást. A király volt az „alkalom” színhelye. Hogy nagy, és sok felkösztetés volt, az önként következik. S egy dolog senki figyelmét sem kerülhet ki, az t. i. hogy derék polgármesterünk ma nem csak városunkban, de az egész megyében a legnépszerűbb férfiak egyike, kihez annyi ragaszkodás s elismerés nyilvánult, mely neki nehéz pályáján bizonyára sok erőt fog kölcsönözni.

— **Vidéki bál Csabán.** Bárán adhatunk ilyen czímet azon rendkívül kedves pikniknek, mely január 31-én Csabán a katonai külvárosban Blaskovics ur lakásán, Rolko B. ur szervezése folytán tartott. Legalább mint csabai tudósítónk írja, s többek nevében, a majdnem egészen csabai, de csabán csak is a külvárosból (a vasút felőli részből) összegyűlt szépségek, majdnem mind oly ismeretlenek voltak a fiatalság előtt, mintha ez vidéken mulatott volna. S volt is azután belőle egy vidéki jó mulatság, tudósítónk a csabai január 17-iki és békési 22-iki hírhedt bálokkal összehasonlításában a kis batyubált azoknál jóval felülhelyezi, — mely a ruhában egyszerűsége kisebb ugyan, de jó kedv, s kellemetességben sokkal kitünőbb volt; (melynek jó hangulatát kétségkívül emel az azon kedves gondolat is, hogy a félrehozott, s szerény, ismeretlen iholyácskái Csabának, még sincsenek oly messze távoltság által választva el megígézt szemüktől, mint mily messze szokott szívük zajogni a messze vidéken mulatóknak néha a bál távoli emlékei után). — A díszes hölgyközörség, vidékről: Kotsuba Berta, (Szabadhely, Arad.) Decsy Ninuska, (Paulis) és Dobrava Mari, (Kigyós); — a csabai katonavárosból pedig: Krassóvácz Malesi és Matild, Kristóffy Ila, Köry Nina, Tenez Viki és Julesa, Szabó Krisztina, Scheyerman Etel s több kisasszonyok díszültek. — A táncz, kifogástalan jó kedv, s erővel reggeli 6 óráig tartott.

— **A „Franklin társulat”** kiadásában következő figyelemre méltó munkák jelentek meg közelebb, u. m.: „A köcsög ember jai” regény Jókai Mórtól 3 kötet, ára 1 frt 20 kr. — Tipray „Magyar-német és német-magyar zsebszótár” 2 kötet, ára 1 frt. Sűrű tömött nyomás, s kis alakjánál és célszerűségénél fogva, megfelel nevének, „Kis németi muzeum” 21. és 22. kötete, előbbi „Csokonai Vitéz Mihály válogatott verseit” tartalmazza, ára egyenként 50 kr. „Ot hét léghajón” Verne Gyulától, képes kiadás ára 1 frt 20 kr. — Eme társulat kiadványait úgy tartalmuk, mint jutányos árúknál fogva is, ajánlhatjuk olvasó közönségünk figyelmébe.

(D. Gy.) **Szarvasi újdonságok és vegyesek.**
Szarvas 1874. Február 9.

— **Báli tudósítás.** Az óvodának január 31-én a „Bárán” vendéglő nagy termében megtartott, és tombola játékkal egybekötött bálja a legfényesebben sikerült. A terem szokatlan díszre, valamint a kisorsolódó tárgyak nagy mennyisége ép úgy meglepte a mulató közönséget, mint a közönség szép volta a rendezőséget. A szép alatt nem csupán városunk tündér szép leányait értjük, kik kevés kivétellel mind jelen voltak e bálban, de azt is, hogy e bál látogatottság, s válogatott közönség tekintetében is versenyzett a szarvasi óvoda bálók eddigi jó hírével. — **Mintegy 54** szebbnél szebb tündéreként lebegő tánczosné ugyan annyi daliás tánczos oldalán lejté a négyest. — Szerencsésnek éreztük magunkat, hogy névsorát nem szoktuk adni a bál tündérének, mert most cserben hagyna minden törekvésünk, midőn e bálban annyi sok bájos arc képe lebege szemünk előtt. Aranyos fiatalságunk kitett magáért, volt kedv, fesztelen szívből eredő, úgy hogy csak is a hajnal hasítá ketté a mulatozás lengő fonalát — s a jelen voltak mindegyike bizonyára sokáig kedves emlékeül örzendő e minden tekintetben sikerült tánczvigalom élményeit. — **A rendezőség** fáradságtalan volt.

— **Bíró választás.** Brudkovszky György

városunk eddig szeretve tisztelt főbírája álmóságáról leköszönvén — a f. hó 2-án megjelent választás alkalmával Janurik János megválasztott utódjává 157 szavazattal.

— **Az újonczosítás** városunkban f. hó 20-án veendi kezdetét.

— **Kimutatás.** M. hó 31-én tombolával egybekötött óvoda bál eredménye következő volt: — bevétel 434 frt 35 kr. Kiadás 152 frt 7 kr. maradt tiszta haszon az óvoda javára 282 frt 28 kr.

— **Felüljötték névsora:** mgos B. Podmaniczki Frigyes városunk képviselője 25 frt, mgos gróf Bolza Antalné urholgy 25 frt, mgos gróf Bolza József 2 frt 20 kr. Stein Frigyes 15 frt. Lévai Imréné asszony 10 frt. Czédik Ele 1 frt, Kácsér Vilmos 20 kr. Filip Adolf 20 kr. Somogyi Elek 20 kr. Sipos Soma 20 kr. Péchy Kálmán 20 kr. Lankó Mátyás 20 kr. Praznovszki Ferencz 20 kr. Gyöngyösi László 20 kr. Bakai Sándor 20 kr. Medvevicki N. 20 kr. Sperlak J. 20 kr. Szekér Lajos 20 kr. Sehlesinger József 20 kr. Adáni Mihály 50 kr. Jakabfi Dezső 20 kr. Tóthi Endre 10 kr. Silberger N. 20 kr. Saltner Soma 20 kr. Brutkovszki György 20 kr. Menezser Mór 20 kr. Szemán Kálmán 20 kr. Daszner Mór 20 kr. mgos Überracker grófnő 5 frt. Mihály József 20 kr. Mikolay Mihály 20 kr. Petroczy Károly 20 kr. Braun Jakab 40 kr. Klug Zsigmond 20 kr. Zsilinszky Mihály 20 kr. Grósz Armin 40 kr. Valent Pál 40 kr. Grünm Gerzon 40 kr. Mázor József 1 frt 50 kr. Póhl Gábor 1 frt 50 kr. Österreicher Ede 50 kr. Janovszki János 20 kr. Passauer Jakab 40 kr. Huszszeri Lipót 40 kr. Kristóffy János 20 kr. Novák György 3 frt 40 kr. Babós Balint 20 kr. Lavatka Gyula 20 kr. Erklí Ferencz 20 kr. Szűsz Lajos 20 kr. Kuch Tóbiás 20 kr. Sinkovics István 20 kr. Rohoska Mihály 1 frt, Juraszek Andor 1 frt 20 kr. Fabriczi István 1 frt, Radimeczki Albert 1 frt, összesen 104 frt 30 kr.

— **A tombolához adományozott** tárgyak tesznek összesen 229 dbot: — ebből Richard Irma kisasszony leány nevelője ajándékozott 30 tárgyat, Korikné asszonyág kisebb leány nevelője ajándékozott 22 tárgyat. Banezai József ur vezetése alatti óvoda 20 tárgyat — a többi városunk, minden szépre, és jóra áldozat kész lakossága. — **Kegyes jötevők** — fogadják legnagyobb elismerésünk halálját

a bál bizottság nevében
Maresek István,
b. elnök.

— **Ajánkzás.** Egy a legjobb bizonyítványokkal ellátott családos egyén családnak — vagy kedvező feltételek mellett kész valamely vendéglőt átvenni. — Bővebb értesítést ad Szarvason a „Bárán” vendéglőben Neuhauser János.

— **Gazdasági tanintézetét** akarnak állítani Szegeden, ilyen nálunk is kelleme 9 osztályú főtanodánk mellett. — **Nézetünk szerint** miután elegendő mennyiségű föld is tartozik hozzá, a régi serház épületét értjük. — e czérra igen könnyen átalakítható lenne. Figyelmébe ajánljuk ezt városunk regálbizottságának.

— **A burgonya 300-dos év napja,** mult év november 19-én 300 éve mult annak, hogy John Harkins angolországi hajója Halifaxban kikötvén, a matrózok a hajóból a partra egy nagy garmada hosszas és gömbölyű gyümölcsöt hordtak ki, s azt ott hagyták. Tizenegy évvel későbbben másodsor került a burgonya Európába az ir patakon, ekkor kezdték gondosan kezelni az áldott gyümölcsöt, mely az óta a szegények jötevője, a vagyonszabaknak pedig szívesen látott barátjává lett.

(S—s S—r.) **Garázda finánczok.** A tegnapi heti piacon „szemlét” tartó pénzügyőrök egy szikstó áruló embert gyanuba vévén, hogy szűz dohányt rejtgetet kocsjában, — annak minden bizonykodása, tiltakozása és kérelme daczára durva módon szétzörták kocsjá tartalmát, s midőn a szegény ember a holmijában tett kár felett méltatlankodásainak adott kifejezést, a vitez finánczok előbb összeszedték — s csúf szóváltás után keményen megverték, s szuronyakkal összeszurkálták. — **Jól tudjuk mi, hogy a pénz-**

győröknek kötelessége ott, hol alapos gyanu forog fenn, vizsgálatot tartani, de azt is tudjuk, hogy oly nemtelen módon visszaélni e jogokkal nincs megengedve — s hogy a fegyver, mely kezökben van, nem azért adattott, hogy vele okatlanul erőszakoskodjanak, hanem hogy végső szükség esetén önvédelmül használják. — **Hisszük,** hogy a járásbíróság erélyes vizsgálatot fog ez ügyben tartani — s a pimaszoknak orrukra verend.

— **A „Népkör” bálja,** melyet e hó 7-én tánczolt le a vig közönség: minden tekintetben szépen sikerült. Igen örülünk, hogy a „népkör” báljai azok, hol városunk iparosainak, kézműveseinek s földes gazdáinak szép leányai mellett a legszebb és legelőkelőbb urhölgyeket láthatjuk lejteni. Ideje is volna már egyszer feledni azt a sokat emlegetett rangkülönbséget, hiszen tudjuk mindnyájan hogy csak „isa, por és homu vog muc” — s ez alól sem a herczeg, sem a napszámos nem tesz kivételt.

— **Igen sok vadgalamb** mutatkozik a városunk határában fekvő földeken — s most az általános tilalom idején kellemessport gyánant szolgál rájuk vadászniszzenvedélyes Nimródjainknak.

— **Genialis harangozó.** A helybeli ev. egyház harangozója a mellett, hogy rendkívül szép és érzeves hangon énekl el éjféli zsolozsmáját, (a la muezsim) még arról is nevezetes, hogy kitünően ért a fali órák hibáinak orvoslásához, úgy hogy a tanyai és szőlőbéli lakosok nem győzik eléggé magasztalni művészetét. Egyébiránt a „magas állásu” férfiú igen jutányosan dolgozik. A javítások ára meg van szabva s az a következő: 1) Óra-tisztítás — egy pár esirke. 2) Egy kerék betétele — 2 font szalonna. 3) Általános javítás — egy szopós malacz.

Orosházi hírek. *)

— **„Művész hazája széles a világ!”** éreztük ezt, mert egész özöne látogatja jelenleg közönségünket. Egy hét lefolyta alatt a következő több, páros és egyes személyekből álló társulatok voltak szerencsések kegyes adományainkat zsebre tenni. — **Először is** Tirolnak honvágytól epesztett fiaiban goztatták vízhangos bérezeit közül hozott csengő daláikat szabamuzsika, gitár és cithara kísérettel. Miután ezek uti laput raktak talpaik alá, követte őket egy izrael nemzetiségéből származott hegedű művész, ki comicus társát előadásában kísérte. — **Alig hogy** elosontak Orosházáról, helyöket elfoglalta két hárfás cseh lány, kiknek egyike daczára, hogy magyarul nem tud, tiszta kiejtéssel zengedezte dalainkat. Talán az a vonat repitette őket tova, mely Jakabffy magyar daltársulatát idehozta. Ez ugyan mint a falragasz igazolja, csak három előadással szándékozik meglepni pártolóit. — **Végre nem** hagyhatom említés nélkül az egy hét óta itt élősködő kintornást (magyarul verklit) — az iskolás gyerekek kenvezét sem.

— **És még azt** merik mondani, hogy a magyar ember nem türelmes! hogy ne volna türelmes, midőn tirolit, zsidót, csehet, magyart, németet egyaránt pártol, — jöhetne még tót, oláh, horvát, rácz ilyen művész serreg, s annak is kijutna a magyar vendégszeretettől, sőt abból is, mit oly epedve óhajtat — piczulánkából.

— **„Még egyszer a világitás.”** Sokat beszél a világ! De tudja isten, átkozottul ragaszkodom ama példabeszédhez, hogy: nem zörög a fa levél, ha nem fű a szél. — **A világitás** terjesztői védbeszédet tartottak, — és szó a mi szó, be kell vallanom, hogy én soha sem kételkedtem és nem is kételkedem Orosháza község birájának jó akaratán s hatán kellemetlenül érintette a „lámpaügy” nyilvánosságra hozatala, sajnálom, — a mennyiben pedig elfordítása az én hibám — viszsza vonom. — **Mondom,** nem kétkedem jó akaratú, csak az a baj, hogy eme jó akarat a község képviselő testületének némely tanyaszáju vastag paraszt conservativussággal túltömött agyú tagjával szemben hajótörést szenved. — **Ha** azon embereket nyeri meg az ügynek birám uram, kik így nyilatkoznak: „a becsületes ember nappal jár és nem éjszaka” továbbá „tán a zsidóknak tartunk

*) Mult számunkból elkészett.

lámpákat, hogy éjjel is úgy dorbézoljanak az utcákon mint nappal” — akkor, ha most csak könnyedén hajtom meg magam előtte, — ez után övé lesz a legmagasabb kalapemelésem. — **Rettentő** haragosan akartam most szállani e kis cikkkben, hanem enyhíté haragomat ama körülmény, hogy szép hó és holdvilágunk volt egész héten s így nélkülözhetők a már tán meg is rendelt lámpákat. (A báli tudósításokat, mint elkészettek sajnálattal mondvá kihagyták. Szerk.)

— **Orosháza Sibiériában.** Orosházán lépten nyomon lehet látni a nagyszerű haladást. Már az iskolák kályhákkal láttattak el! Ez már haladásnak elég haladás. Igen, de mit ér a kályha fűtőanyag nélkül? Az orosházi ev. egyház érezvén a mindinkább reánehézedő terheket, részint pedig buzdítva azon sok nemes községek és városok által, melyek százakat és ezreket áldoznak a népnevelés szent ügyének előmozdítására, egy szerény kéréssel járult a község érdemes képviselő testülete elé, melyben felkérte, miszerint Orosháza mint község vegye figyelembe a kor intő szavát s tegyen ő is valamit az iskolák javára. Orosháza 11 iskolája számára pedig sem több, sem kevesebb csak 11 öl fát kért minden vallás-különbség nélkül, tehát minden iskolának 1 öl. És mit határozott az érdemes képviselő testület? Szárazon elutasította a kérelmet. „Mi is jártunk iskolába, akkor sem kellett, most sem kell” volt egynehány böles válasza. **Hogy is** kellett volna, mikor 4—400-at beszorítottak egy terembe, melyet aztán csakugyan befűtöttek! — **No de** a gyermekek nem vették tréfának a dolgot, hanem hoztak fűtőanyagot, ki csutát, ki tőzeget, mely utóbbi különösen alkalmas tüzelőszert, hatalmas finom és egészséges illatot gerjesztvén. Az ev. egyház pedig minden iskolának 1/4 mond egynegyed öl fát küldött, természetesen „folytatása következik” fejében, no de már ugylátszik, mintha már vége lenne, pedig éppen most van a legnagyobb hideg. — **Ily** viszonyok mellett nem esoda, ha a tanító bundával kénytelen az iskolába menni, a gyermekek dideregnek s a nevelésügy csakugyan rohamosan halad előre!!!

— **A gyulai polgári iskola** építési alaptökejéhez február 14-ig a következő kisorsolódó tárgyakkal járultak:

541. Ormos Jánosné levélnyomó. 542. metszett pohár. 543. Méhes Lajosné 6 kávéscsésze és kanna. 544. Uferbach Simonné két virágtartó. 545. Herodek Lipótné egy üveg tokkaji. 546. egy üveg somlyai. 547. egy üveg muscat. 548. egy üveg francia pezsgő. 549. Szentesi József egy eleven bárány. 550. Bezán Józsefné album. 551. Hugyecz Pálné rózsaszínű metszett pohár. 552. Hugyecz Vilma zöldes színű metszett pohár. 553. Osváth Aranka metszett pohár. 554. Osváth Giza metszett pohár. 555. Gundhardt Lipót gyógyszerész segéd könyvjegyzék. 556. Plank Alajosné egy tábori szek. 557. Özv. Nuszbeek Józsefné 6 feketekávés fudzsza aljaj s 1 frttal. 558. Özv. Bandhauer Józsefné kék solemlyem dohányszakó ezüsttel horgolva. 559. Nyáry Józsefné Tisza Fűredről himzett kanapépárna. 560. Nyáry Sándorné Tisza-Fűredről himzett harisnyakötő. 561. Vincze Ilona Békésről egy doboz viasz-gyümölcs. 562. Vincze Mariska Békésről kötött gyermekfűző, párna betét, s 2 darab. 563. Alcsér Jánosné óratartó papucs. 564. látogató jegy tartó faragvány. 565. Láng Irma Goethe Faust könyve. 566. ezüstös pohár. 567. Schmidt Mariska két virág pohár. 568. Domonkos Jánosné házi sapka. 569. Fehér Ignáczné gyermekjáték. 570. Kocsis Lászlóné metszett pohár. 571. ifj. Tóth András fali óra. 572. Thaisz Gyuláné chinaezüst látogatójegytartó. 573. Mandl testvérek Pestről kézi-táska. 574. Gyóli Miklósné dohánytartó. 575. Vinkle Gábor tollkés.

— **Gyula város** kivilágítására folytatolag adakoztak: Hoffmann Mihály 5 frt, Szigeti Lajos ügyvéd további 7 frt, Szűts József 5 frt, Örcley István 10 frt, Nagy György 1 frt, Zöldi János 5 frt, Sall Antal 1 frt, Öreg Siflisné 50 kr, Eisler Lipót 1 frt, Br. Drechsel főkapitány ur ivén előjegyztek: Paulovytz Béla 5 frt, Vitályos Béla 5 frt. Br. Drechsel Alajos 5 frt, Naschitz Simon

1 frt, Frdrich Mihály 5 frt 10 kr. Bandhauer György 5 frt 11 kr. Daimel Lipót 5 frt, ifj. Szikes János 2 frt, Bak Salamon 5 frt, Deutsch tosvérek 3 frt, Schweitzer Gyula 2 frt, Nagy Ferencz 2 frt, ifj. Kohlmann Ferencz 5 frt Hoffmann Mór 10 frt, Winkle Gábor 7 frt, Fehér János 2 frt, Ficzok János 2 frt, Hoffmann Sámuel 3 frt, J. Deutsch fia 10 frt, Grünwald Mihály 2 frt, Schwarz Herman 2 frt, Kozits Pál 5 frt, Klein Gyula 50 kr. Weis Mark 2 frt, Grünfeld Mór 2 frt, Monn Jakab 1 frt, Munkácsy Adolf hadnagy 1 frt, Gutmann Herman 2 frt 50 kr. Reis Ármán 1 frt, Balta Béla hadnagy 2 frt, Grünwald Fülöp 1 frt, Fogl Adolf 1 frt, Fikker Ferencz 2 frt, özv. Máhr Simonné 2 frt, Gombkötő Mihály 2 frt, Braun Dávid 1 frt, Major Hermann 3 frt, Grósz József 1 frt, Böhm Dávid 1 frt, Schmidt József 5 frt, Bornhauser Antal 5 frt, Alcsér János 5 frt, Pain Antal 5 frt, Kertész András 1 frt, Ruzs Lázár 1 frt, Cseke András 1 frt, Pikó András 50 kr. Erdős Albert 25 kr. Ungvári Albert 5 frt, Csete Ferencz 50 kr. Olesai János 20 kr. Sipos Ferencz 1 frt, Leopold Izrael 1 frt, Greiner Antal 3 frt, Enyedi István 1 frt, Másik András 1 frt, Popp Alajos 2 frt, özv. Hoffmann Adolfné 3 frt, özvegy Daimelné 50 kr. Kliment Gyula 10 frt, Király S. 1 frt, Leopold Ignác pék 1 frt, Trukker József, 1 frt, Sall állatorvos 2 frt, Vidó István 50 kr. Kohn Hermann 1 frt, Ventilla Kosztó 50 kr. Sánta Gábor 2 frt, Palovytz Béla újjlag 3 frt; I. Gyulai városi

si takarékpénztár ivén: Cseffai Flóra 1 frt, 50 kr. Toldi Miklós 1 frt, Bauer Márton 1 frt, ifj. Nádra Mojsza 1 frt, Kertay 5 frt, Tóth László 2 frt, Hoffmann Márton 5 frt, Dinter Sámuel 7 frt 50 kr. Oláh Sándor 1 frt, Gábor Gergely 1 frt 33 kr. Német Mojsza 1 frt, ifj. Ludwig J. 1 frt, Braun F. Mihály 7 frt 50 kr. Num Mihály 5 frt, Wagner József 5 frt, Bokse Mitru 4 frt, Bozsi János 2 frt, Oré Sándor 1 frt, Juhász Mitru 2 frt, Góg Mihályné 47 kr. Vitályos Béla 1 frt, Ruzs Demeter tanácsos ur ivén: Mundruczo Mihály 1 frt, Pakucza Mojsza 1 frt 50 kr. Styr Pál 2 frt, Mundruczó Demeter 1 frt, ifj. Nádra Mojsza 1 frt, Lukács János 2 frt, Nadabán György 1 frt. Mundruczó Miklós 50 kr. Dudás Iátván 20 kr. Czoldán Péter 50 kr. ifj. Argyelán János 1 frt, Kovács János 1 frt, öreg Miskucza István 1 frt, Mozsoran József 50 kr, Dudás Mihály 1 frt, ifj. Trippa Péter 20 kr. Erdei Sándor 1 frt, Szilágyi Tólor 1 frt, Szász János 50 kr. özv. Seres Andrásné 50 kr. ifj. Török István egy vas támaszt, Illovits Szilárd 1 frt, Galambos Mojsza 2 frt. Vámosi Lajos 2 frt, Papp Demeter 1 frt, Nyikora Flóra 1 frt, Wallner Mihály 30 kr. Magda Péter 30 kr. Tarkó Mihály 50 kr. öreg Szilágyi András 50 kr. Nálházi Katalin 30 kr. Szilágyi Ilés 1 frt, Szabó Pál 50 kr. ajánlottak továbbá: Tormássy Károly 10 forint, öreg Metz József 5 frt. Összesen tehát 1028 frt 96 kr. Gyulán 1874. január 30.

Léderer Ede v. mérnök.

Gazdászati, ipar és kereskedelem.

A dohánytermelőknek.

A lefolyt három év mostoha gabona terméséhez a múlt évi dohánytermelésnek silány eredménye is járulván, közönségesen ismert dolog, hogy a dohány termelők a mezőgazdálknak legsujtottabb osztályába sodortattak. Ily helyzetben talán nem lenne időszerűtlen, ha a dohánytermelők helyzetük megfontolása és e helyzet javulása segédes közeinek kikutatása végett egy közös értekezletre összegyűlekezének. A kik a fenebbi nézetet osztják, felkéretnek, hogy f. é. február 22. vasárnap, d. e. 10 órakor a b.-csabai casinóban egy tisztán magán jellegű értekezletre megjelenni sziveskedjenek.

Gerendás február 11. 1874.

Mokry Sámuel.

— A földművelés, ipar és kereskedelmi m. kir. miniszterium a békésmegyei gazdasági együlethez a felküldött szőlővesszők szakértői megvizsgálása után a következő leíratot intézte:

„A f. é. 393. sz. a. november hó 15-én kelt felterjesztése kíséretében felküldött beteg szőlővesszők szakértőileg megvizsgálván, az azokon mutatkozó kórjelek oka a szőlőgomba „Oidium Tuckeri“ előfordulásában találtatott.

A gazdasági egyület előadott kérelméhez képest egyuttal közlöm, hogy a szőlő e gom-

ba pusztítása elleni megvédésének eddigé ismert egyedüli módja a kénnek alkalmazása. A mint t. i. a szőlőtő fiatal hajtásai $\frac{3}{4}$ l' hosszúságra nőttek, a kénézés először, közvetlenül a virágzás után másodsor alkalmazandó. A kénézésnek közvetlenül a virágzás utáni alkalmazása pedig azért czélszerűbb, mert a virágzás közbeni kénézés a termékenyítésnek ártalmára lehetne. Ez után még harmadizben is kénézetik a szőlő, mely harmadszori kénézés idejét a szőlőkor mikénti lefolyása határozza meg.

A kénézés reggel vagy este történjék, soha a déli melegben. A szőlőknek ekkor lehetőleg száraznak kell lennie, mert ha nedves, a kén rajt tapad és a bornak később igen kellemetlen utóíz kölcsönöz.

Legjobb ha a kénvirág fuvó segítségével a szőlőre hintetik, miután más eszközök (pl. a porzóboj Puderquarte) alkalmazása mellett a kénpor a szőlőknek csak is legkülönböb felületén terjedve el, nem lehet a kívánt hatással.

Az oidium által megtámadott szőlőtők továbbá még az ősz folytán egész földdel befedődök, mert a hideg és nedves földben a gomba sporaí szenvednek.

A minister megbízásából:

Major,
ministeri tanácsos.

Kiadó tulajdonos és felelős szerkesztő
Dobay János.

HIRDETÉSEK.

Hárshegyi István

1042. sz. háza
haszonbérbe kiadandó szent György naptól egy vagy több évekre.

Értekezhetni a háztulajdonossal vagy Dobay János könyvnyomdájában.

13 2-3

Meghívás.

Az I. Gyulavárosi takarékpénztár részvényesei a f. é. február 22-én délelőtti 10 órakor Gyulán, a takarékpénztár helyiségében tartandó rendes évi közgyűlésre ezennel meghívhatnak.

A közgyűlés tárgyai:

Az igazgatói jelentés a megvizsgált számadások és mérleg tárgyalása és a tiszta jövedelemnek mikénti felosztása.

Az igazgató-választmány és számvizsgáló bizottsági tagoknak választás utjánai kiegészítése.

Vége a felmerülő indítványok tárgyalása.

Kelt Gyulán, febr. 1. 1874.

Janosovics Pál,
elnök.

15)

Tűzifa eladás.

Méltóságos gr. Almásy Kálmán ur Gy.-Vári erdejében f. é. martius 1-től az egészséges jó tölgy singfa eladási ára erdei ölenként következőkép batározottatott meg:

Kicsinyben ölenként 7 frt	erdei öle
50 öl vitelénél 6 frt 70 kr.	" "
100 " " 6 " 25 " "	" "

A fentebbi áron felül minden öl után 13 kr. erdészeti járulék fizetendő.

Az egész nagy mennyiségben venni szándékozoknak még jutányosabb eladási ár biztosítottatik, melyről értesítést ad Gy.-Váriiban

Szekér Gyula
urad. számtartó.

16) 1-3

Hogy az életbiztosítás üdvös eszméjét a kevésbbé vagyonosok körében is lehetőleg terjessze, a

„HAZA”

életbiztosító és hitelbank Pesten.

egy új biztosítási módozatot állít fel, melynek lényege a következő:

- 1200 tagból álló csoportok alakítottak.
- A biztosított egyszer s mindenkorra mint belépti díjt a biztosított összeg 1%-ját fizeti, azonfelül
- Felvétenként a biztosított összeg $\frac{1}{4}$ %-ját, mint kezelési költséget.
- Dijakat a biztosított csak akkor fizet, ha csoportjából 1 tag elhal, ezen díjak a biztosított korához és a biztosított összeghez arányosítva, a legelőbbira vannak szabályozva.
- A felvételi módozat a lehető legegyszerűbb, elegendő a bevallás az orvosilag igazolt egészségi állapot kimutatásával.
- A biztosított összeg a haláljelentés megtörténte után egy hó mulva kifizetetik.
- Egy és ugyanazon csoportba előlegesen csak 500, 1000, 1500, vagy 2000 frtot lehet biztosítani, jogában áll azonban mindenkinek magát több csoportban is biztosítani.

Bővebb felvilágosítást nyújt az elhalási csoportra vonatkozó programunk, melyel a legnagyobb készséggel ingyen szolgálunk központi irodánkban: Deák Ferencz-utca 5. sz., Nagy Ferencz ügynök urnal Gyulán, valamint összes képviselőseinknél.

A „Haza” ezen új biztosítási módozat által kellő biztosíték és szilárd üzletvezetés mellett a biztosítási ohajtónak kiváló előnyöket nyújtván, a t. ez. közönséget számos részvételre hívja fel, megjegyezven, hogy az első csoport már tényleg megalakult, és legközelebb ki is lesz egészítve.

Alkalmos feülgyelők előnyös feltételek mellett alkalmaztatnak.

14) 2-14

Utánnyomás nem díjaztatik.

Árverési hirdetés.

Alólirott bírósági végrehajtó részéről közhírré tétetik, miszerint J. Govrik Márton felperesnek, A. Papp József és érdektársai alperesek és Gyulavári lakosok elleni 5000 frt tőke, s járulékaí kielégítésére a b.-gyulai kir. törvényszék telekkönyvi osztálya 6590—1873. sz. végzésénél fogva alperesek ingatlanainak elárverezésére kítűzött első határnap sikertelen maradván, a második határnap f. február hó 26-án Gyulavári község-házánál mulhatlanul meg fog tartatni és az ingatlanok becsáron alól is elfognak adatni. — Az árverési felteletek alólirott nál megtekinthetők.

Gyula, február hó 9-én 1874.

17) 1-2

Kiss Antal,
kiküldött bír. végrehajtó.

Békési lakos Jantyk Mihály urnak a szent-miklósi pusztán, a csabai vasuti állomáshoz félóra távol-ságban eső 366 hold földje jelen őszi vetéssel együtt hat évre haszonbérbe kiadandó. — Bővebb tudósítást a tulajdonosnál nyerhetni Békésen.

18) 1-3